

Név : <u>JAVITÓ</u>	Neptun kód :
Aláírás :	Pontszám :

1. Egy lineáris kétkapu feszültségei és áramai (szimmetrikus referenciairányok mellett) $u_1(t) = [2 + 5 \cos(\omega_0 t + 30^\circ)]$ V, $u_2(t) = [1 + 0,5 \cos(\omega_0 t)]$ V, $i_1(t) = [10 + 3 \cos(\omega_0 t - 30^\circ)]$ mA és $i_2 = 6 \cos(\omega_0 t - 45^\circ)$ mA. Számítsa ki a kétkapu által felvett határos teljesítményt!

$P = \dots 24,81 \text{ mW} \dots$

2. Egy mindentáteresztő rendszer átviteli karakterisztikája $H(j\omega) = 12 \cdot e^{-j3\omega}$. Adja meg a rendszer futási idő karakterisztikáját!

$\tau(\omega) = \dots 3 \dots$

3. Adja meg az $x(t) = 3[\varepsilon(t+1) - \varepsilon(t-3)]$ négyszögimpulzus amplitúdó-spektrumának helyettesítési értékét az $\omega = 0$ körfrekvencián!

$|X(j\omega)|_{\omega=0} = \dots 12 \dots$

4. Egy folytonos idejű $x(t)$ jel spektrumára jellemző, hogy $X(j\omega) = 0$, ha $|\omega| < 2$, illetve $|\omega| > 5$. Jelölje ki azt a legszűkebb $[\omega_1, \omega_2]$ intervallumot, amelyen kívül az $y(t) = x(t) \cdot \cos(1t)$ modulált jel spektruma biztosan nulla, azaz $Y(j\omega) = 0$, ha $|\omega| < \omega_1$ illetve $|\omega| > \omega_2$!

$\omega_1 = 1 ; \omega_2 = 6$

5. Határozza meg a $H(j\omega) = \frac{5}{j\omega + 2}$ átviteli karakterisztikájú rendszer sávszélességét, ha az erősítésben legfeljebb 3 dB-es csökkenést engedünk meg az áteresztő tartományon!

$\Delta\omega = \dots 2 \dots$

6. Az $x_1(t)$, $x_2(t)$ és $x_3(t)$ folytonos idejű, belépő jelek kapcsolata: $x_3(t) = \int_0^t x_1(\tau)x_2(t-\tau)d\tau$. Írja fel ennek alapján a jelek Laplace-transzformáltja - $X_1(s)$, $X_2(s)$ és $X_3(s)$ - közötti kapcsolatot az s -tartományban!

$X_3(s) = X_1(s) \cdot X_2(s)$

7. Egy $5 \mu\text{F}$ kapacitású kondenzátor feszültségének időfüggvénye $u_c(t) = [10 - 10\varepsilon(t) + 10\varepsilon(t)e^{-2t}]$ V, ahol az idő milliszekundumban helyettesítendő. Adja meg a kondenzátor áramának Laplace-transzformáltját!

$I_c(s) = \dots \frac{100}{s+2} [\mu\text{As}] \dots$

8. Definiálja a diszkrét idejű egységugrás függvényt!

finite impulse response

véges impulzusválaszú rendszer

$\varepsilon[k] = \begin{cases} 1, & k \geq 0 \\ 0 & \end{cases}$

9. Mit jelent a FIR rövidítés a rendszerelméletben?

10. Periodikus-e az $x[k] = 3 \cos(\pi k)$ jel, és ha igen, mennyi a periódusa?

$\dots$ *igen, $L=2$* $\dots$

11. Határozza meg az $x[k] = \delta[k+1]$ DI jel Fourier-transzformáltját!

$X(e^{j\omega}) = \dots e^{j\omega} \dots$

12. Egy diszkrét idejű, másodrendű mindentáteresztő rendszer átviteli függvényének pólusai $p_{1,2} = -0,5 \pm j0,2$. Adja meg az átviteli függvény zérusait!

$z_{1,2} = -1,72 \pm j0,69 = 1,86 \cdot e^{\pm j2,76}$

13. Írja fel az $x[k] = \varepsilon[k]5k(-0,2)^k$ jel z-transzformáltját!

$X(z) = \dots \frac{-z}{(z+0,2)^2} \dots$

14. Adja meg a $h_c(t) = 2\delta(t) - 5\varepsilon(t)e^{-3t}$ impulzusválaszú folytonos idejű rendszer diszkrét szimulátorának impulzusválaszát $T = 0,1$ mintavételi periódusidő mellett!

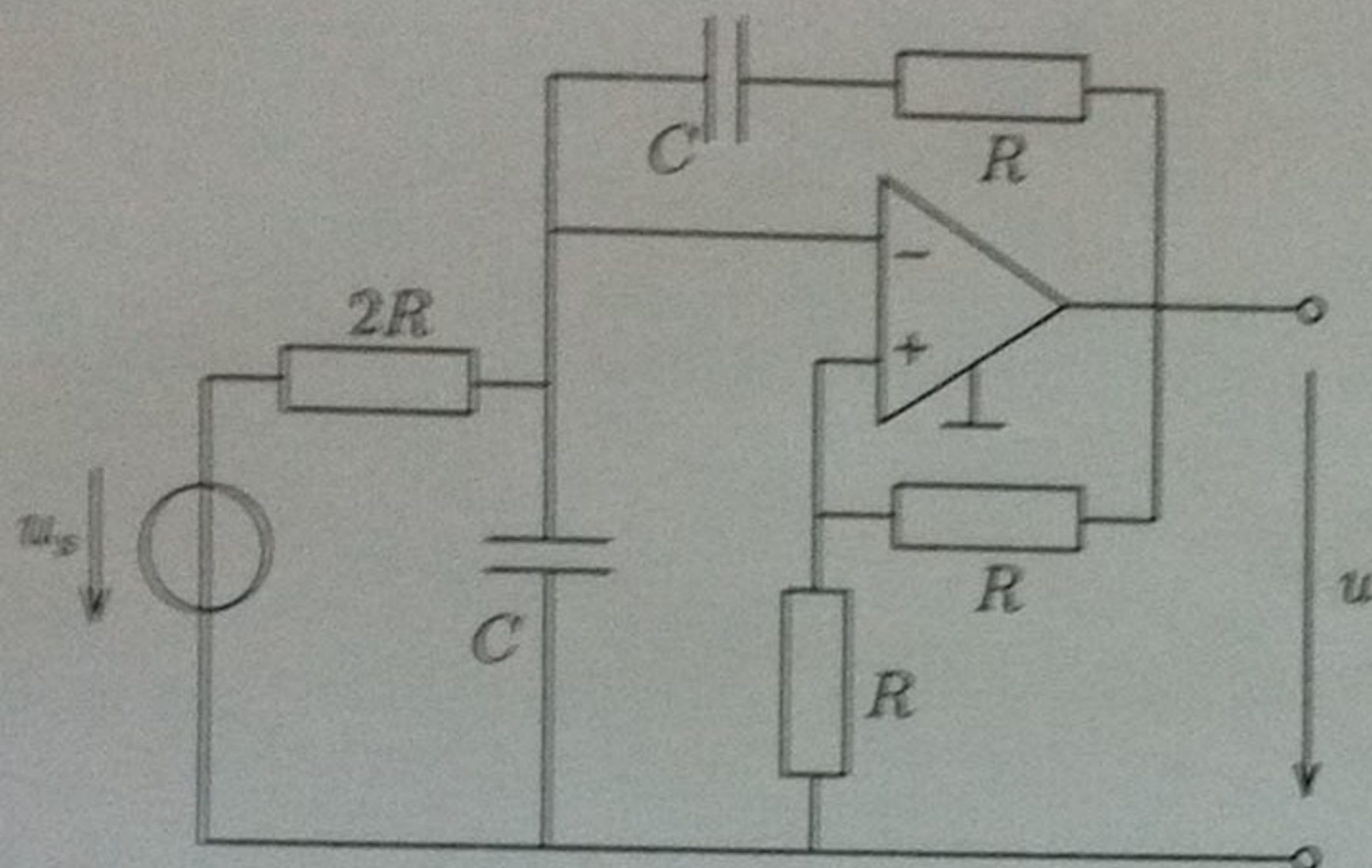
$e^{-0,3} \approx 0,74$

$h_D[k] = 2\delta[k] - \varepsilon[k-1]0,5(e^{-0,3})^k$

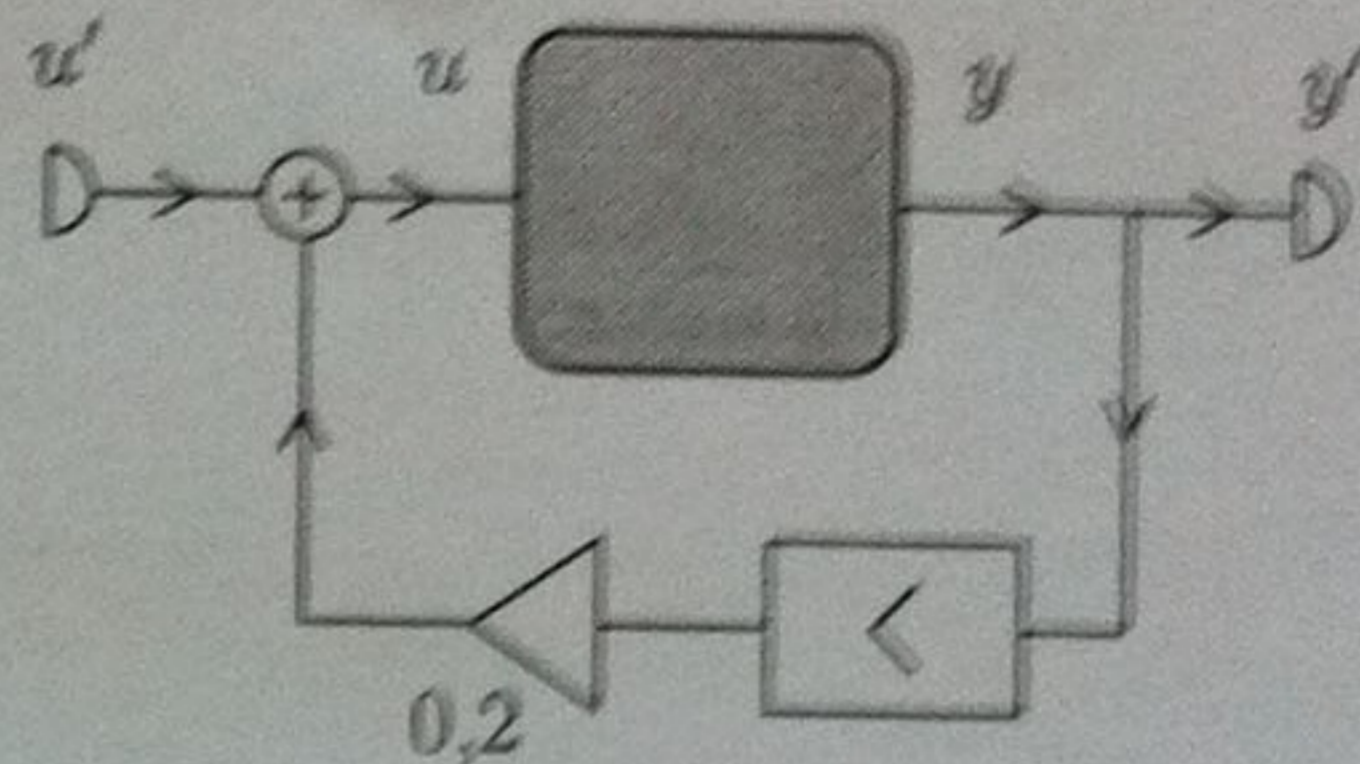
15. Egy adatátviteli összeköttetés paraméterei a következők. Sávszélesség: $B = 1$ MHz; jel-zaj viszony: $S/N = 30$ dB. Mekkora az összeköttetés adatátviteli kapacitása?

$C = \dots 10 \text{ Mbit/s} \dots$

Név :	1. feladat pontszáma :
Neptun kód :	2. feladat pontszáma :
Saját kezű aláírás :	Össz- pontszám :

Az 1. feladat hálózata

A 2. feladat hálózata

1. A bal oldali ábrán látható, ideális erősítőt tartalmazó hálózatot olyan rendszernek tekintjük, amelynek bemenete az u_s forrásfeszültség, kimenete pedig az u feszültség.

a. Határozza meg a rendszer átviteli függvényét, és írja fel normál alakban az R és C paraméterekkel! (3 pont)

R és C adott értéke mellett, továbbá az idő egységéül milliszekundumot választva az átviteli függvény a következő alakú: $H(s) = \frac{2s + 4}{s^2 + s + 2}$ A további feladatrészekben ezzel számoljon!

b. Határozza meg a rendszer impulzusválasztát! (3 pont)

c. Adja meg az impulzusválasz mértékegységét! (0,5 pont)

d. Adja meg az ugrásválasz kezdeti- ($t = +0$) és végértékét ($t \rightarrow \infty$)! (1 pont)

e. Ellenőrizze a d. kérdésre kapott eredményeket a hálózat alapján! (0 pont)

2. Egy u bemenetű, y kimenetű DI rendszert visszacsatolunk egy késleltetón és erősítőn keresztül, a jobb oldali ábrán látható módon. Bemenet és kimenet kapcsolatát az $y[k] = 0,5 \cdot u[k] + m \cdot u[k - 1]$ rendszeregyenlet írja le, amelyben m valós paraméter.

a. Vizsgálja meg, hogy milyen m értékekre stabilis az u bemenetű, y kimenetű „belső” rendszer! (0,5 pont)

b. Határozza meg a belső rendszer $H(e^{j\theta})$ átviteli karakterisztikáját $m = 0,5$ esetén! (1 pont)

c. Írja fel a belső rendszer amplitúdó-karakterisztikáját ($m = 0,5$) a lehető legegyszerűbb alakban, és ábrázolja a $0 \leq \vartheta \leq 4\pi$ intervallumon! (2 pont)

d. Határozza meg az u' bemenetű, y' kimenetű „eredő” rendszer $H'(z)$ átviteli függvényét m -mel mint paraméterrel! (1 pont)

e. Milyen m értékekre stabilis az eredő rendszer? (1 pont)

f. Számítsa ki az eredő rendszer $h'[k]$ impulzusválasztát $m = 0,5$ esetén! (2 pont)

①

$$a.) \frac{\frac{U}{2} - U_s}{2R} + \frac{U}{2} sC + \left(-\frac{U}{2}\right) \cdot \frac{1}{R + \frac{1}{sC}} = 0 \quad (1 \text{ pont})$$

(az invertáló bemenetre felírva)

$$H(s) = \frac{sRC + 1}{s^2 R^2 C^2 + s \cdot 0,5RC + 0,5} = \frac{s \frac{1}{RC} + \frac{1}{R^2 C^2}}{s^2 + s \frac{1}{2RC} + \frac{1}{2R^2 C^2}} \quad (2 \text{ pont})$$

} $\Sigma 3p$

$$b.) s^2 + s + 2 = 0 \rightarrow s_{1,2} = -0,5 \pm j1,323 \quad (0,5 \text{ pont})$$

$$H(s) = \frac{A}{s - s_1} + \frac{A^*}{s - s_1^*}$$

$$A = 1 + j1,134 = 1,512 \cdot e^{j0,85 (49^\circ)} \quad (1,5 \text{ pont})$$

$$h(t) = \varepsilon(t) \cdot 3,024 \cdot e^{-0,5t} \cdot \cos(1,323t - 49^\circ) \frac{1}{\text{ms}} \quad (1 \text{ pont})$$

} $\Sigma 3p$

$$c.) \frac{1}{\text{ms}}$$

(0,5 pont)

$$d.) g(+0) = \lim_{s \rightarrow \infty} s \cdot \frac{1}{s} H(s) = \underline{0} \quad \checkmark \quad (0,5 \text{ pont})$$

$$g(+\infty) = \lim_{s \rightarrow 0} s \cdot \frac{1}{s} H(s) = \underline{2} \quad \checkmark \quad (0,5 \text{ pont})$$

} $\Sigma 1 \text{ pont}$

② a) m tetmölleges

(0,5 pont)

b) $Y = 0,5U + 0,5Ue^{-j\vartheta} \rightarrow H(e^{j\vartheta}) = \underline{0,5(1+e^{-j\vartheta})}$ (1 pont)

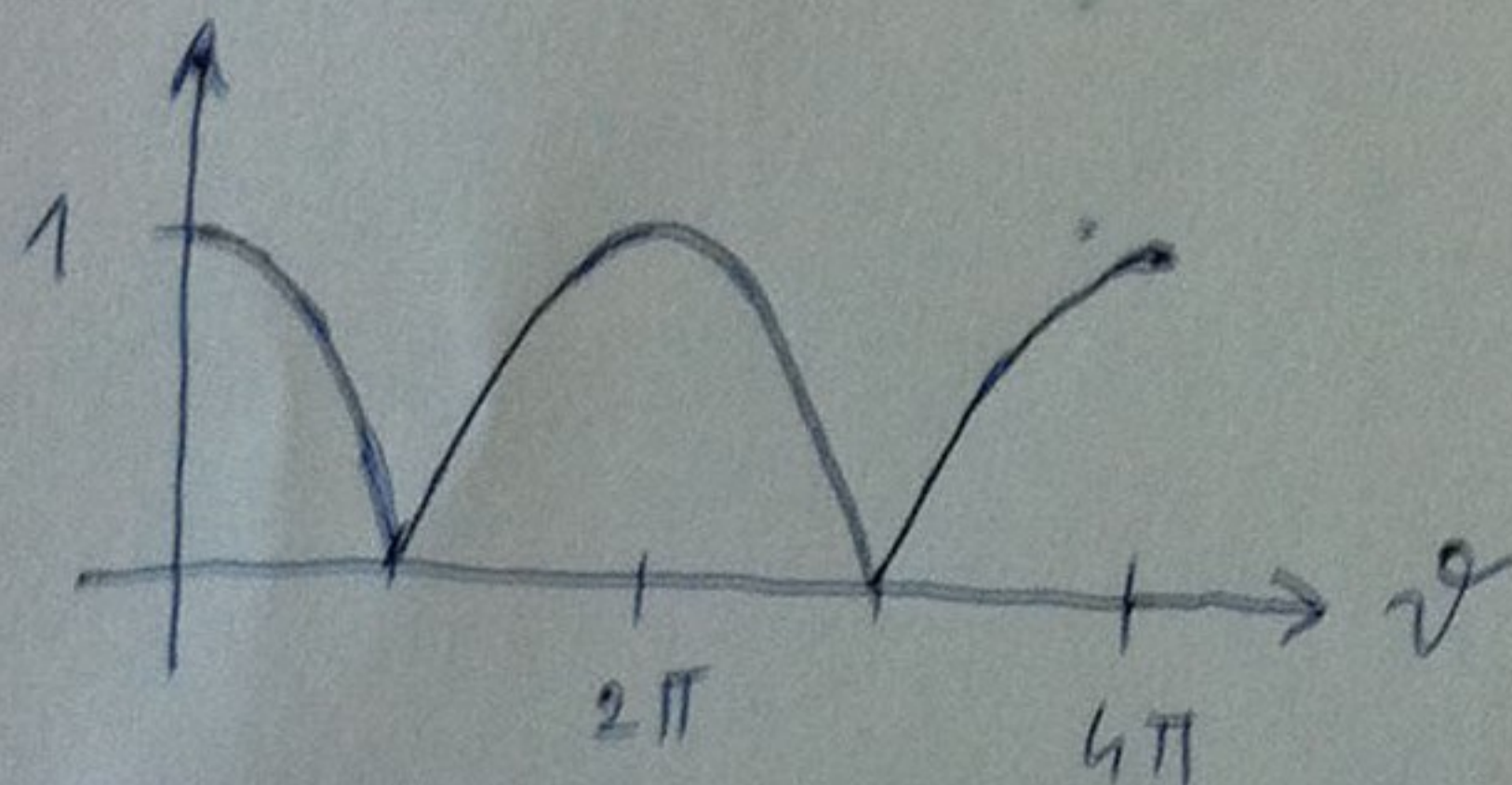
c) $H(e^{j\vartheta}) = 0,5(1 + \cos\vartheta - j\sin\vartheta)$

$$|H(e^{j\vartheta})| = 0,5 \sqrt{(1 + \cos\vartheta)^2 + \sin^2\vartheta} = \quad (0,5p)$$

$$= 0,5 \sqrt{2 + 2\cos\vartheta} = \frac{1}{\sqrt{2}} \sqrt{1 + \cos\vartheta} = \quad (0,5p)$$

$$= \underline{\left| \cos \frac{\vartheta}{2} \right|} \quad (0,5p)$$

$|H(e^{j\vartheta})|$

(0,5p)

$\sum 2p$

d) $H(z) = \frac{Y}{U} = 0,5 + m \cdot z^{-1}$

$$H'(z) = \frac{Y'}{U'} = \frac{H(z)}{1 - H(z) \cdot 0,2 \cdot z^{-1}} = \frac{0,5z^2 + m \cdot z}{z^2 - 0,1z - 0,2m} \quad (1p)$$

e.) Jury-krit. alapján: $\underline{-5 < m < 4,5}$ (1p)

f.) $h[k] = \varepsilon[k] \left(1,07 \cdot (0,37)^k - 0,57 \cdot (-0,27)^k \right)$, vagy

$$h[k] = 0,5 \delta[k] + \varepsilon[k-1] \left(0,396 \cdot (0,37)^{k-1} + 0,154 \cdot (-0,27)^{k-1} \right)$$

(2 pont)